

TECHSENIOR

TECHNOLOGY FOR ASSISTING SENIORS

Ενότητα 1: Πώς να διδάξεις ηλικιωμένους για να
χρησιμοποιήσουν τη ψηφιακή τεχνολογία

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο εκπαιδευτής θα πρέπει:

- Να είναι ικανός να αναγνωρίζει τί βοηθά στη διατήρηση της μάθησης και να εφαρμόζει τα απαραίτητα παιδαγωγικά εργαλεία για να επιτρέψει στους ηλικιωμένους να μάθουν την τεχνολογία της πληροφορικής
- Να αντιλαμβάνεται τις διαφορετικές διαδικασίες που απαιτούνται για την εκμάθηση των ηλικιωμένων
- Να μπορεί να υιοθετήσει μία θετική κα συγκαταβατική στάση κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης
- Να είναι ικανός να παράσχει τις ηθικές γνώσεις της ψηφιακής ασφάλειας, με γνώμονα την προστασία των εκπαιδευόμενων

Περιεχόμενα

- **Ψυχολογικές πτυχές**
  - Οι γνώσεις των ηλικιωμένων όσον αφορά την απομνημόνευση και τις γνωστικές ικανότητες
  - Κίνητρο
  - Ενεργή ακρόαση
  - Θετική ανταπόκριση
  - Συγκαταβατική προσέγγιση
  - Υπομονετικότητα/Ταχύτητα
- **Τεχνικές πτυχές**
  - Ο εκπαιδευτής αντιλαμβάνεται διαφορετικά την μαθησιακή διαδικασία
  - Διατήρηση μνήμης
  - Επανάληψη
  - Απλά βήματα
  - Αποφεύγοντας όρων πληροφορικής
- **Ηθικής της ιδιωτικότητας**
  - Καθορίζοντας όρια
  - Κανόνες Ηθικής
  - Προστασία προσωπικών δεδομένων

Ψυχολογικές Πτυχές

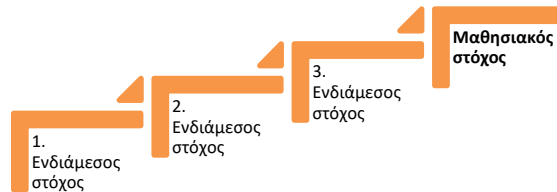
Οι γνώσεις των ηλικιωμένων όσον αφορά την απομνημόνευση και τις γνωστικές ικανότητες

- Η ζήτηση για βασικές δεξιότητες πληροφορικής έχει εξελιχθεί μετά από τον αυξανόμενο αριθμό επίσημων ψηφιακών λύσεων σε πολλές χώρες.
- Υπάρχουν εμπόδια στη μάθηση ηλικιωμένων:
  - φυσική επιδείνωση της λειτουργίας του εγκεφάλου
  - εξασθένηση της συγκέντρωσης
  - εξασθένηση της μνήμης και της πνευματικής ευελιξίας
- Ο εγκέφαλος είναι εύπλαστος σε όλα τα στάδια της ζωής
  - Είναι δυνατόν να διατηρηθεί η λειτουργικότητα του εγκεφάλου ως προς τη μάθηση, ακόμα και σε προχωρημένη ηλικία, εφόσον οι εκπαιδευόμενοι εμπλέξουν τον εγκέφαλό τους σε νέες απαιτητικές εργασίες (π.χ. μάθηση δεξιοτήτων πληροφορικής)

Ψυχολογικές Πτυχές

Κίνητρο

- Κατά τη διάρκεια της μάθησης και κατάρτισης είναι σημαντικό να διατηρήσουμε και να προωθήσουμε κίνητρα προς τους ηλικιωμένους:

Example:

Μαθησιακός Στόχος: Αποστολή ενός e-mail

Ενδιάμεσοι στόχοι:

1. Δημιουργία e-mail λογαριασμού:
  - Δημιουργία όνομα χρήστη
  - Δημιουργία ασφαλούς κωδικού πρόσβασης
2. Σύνδεση στον e-mail λογαριασμό
3. Σύνταξη και αποστολή e-mail

- Προκειμένου να διατηρηθεί το κίνητρο των ηλικιωμένων, ο εκπαιδευτής πρέπει να θέτει ενδιάμεσους στόχους
- Οι επίτευξη των ενδιάμεσων στόχων θα πρέπει να συνοδεύονται από θετική ανατροφοδότηση

Ψυχολογικές Πτυχές

Ενεργή ακρόαση

- Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να επιδεικνύει ενδιαφέρον στις ανάγκες και τα προβλήματα των εκπαιδευόμενων
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να υιοθετήσει μία ευέλικτη προσέγγιση ανά εκπαιδευόμενο και να μην μένει στο αυστηρό θεωρητικό επίπεδο
- Η μαθησιακή προσπάθεια ενισχύεται, όταν προσανατολίζεται προς εμπειρίες που συνδέονται με την πραγματική ζωή και είναι χρήσιμες στην καθημερινή πρακτική

Ψυχολογικές Πτυχές

Θετική ανταπόκριση

- Η θετική ανταπόκριση κατά τη διάρκεια της μάθησης είναι απαραίτητη για την μαθησιακή ακολουθία και πρόοδο
- Η θετική ανταπόκριση μπορεί να βελτιώσει τις πνευματικές ικανότητες των ηλικιωμένων, καθιστώντας τη μαθησιακή διαδικασία ευκολότερη
- Η εμπιστοσύνη του εκπαιδευόμενου μπορεί να αυξηθεί λόγω μιας επιτυχημένης εμπειρίας

Ψυχολογικές Πτυχές

Συγκαταβατική προσέγγιση

- Είναι σημαντικό να συνδέσουμε το περιεχόμενο του μαθήματος με τις προσωπικές ανάγκες και τα κίνητρα του εκπαιδευόμενου
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να αντιμετωπίσει τους πρεσβύτερους με μια συγκαταβατική προσέγγιση, ούτως ώστε να διατηρήσει το κίνητρο, την προσοχή και την περιέργεια των εκπαιδευόμενων
- Ο εκπαιδευτής πρέπει επομένως να επιδείξει πραγματικό ενδιαφέρον για τις ανάγκες, τις ικανότητες και τις απαιτήσεις του εκπαιδευόμενου

Ψυχολογικές Πτυχές

Υπομονετικότητα/Ταχύτητα

- Λόγω της φυσικής επιδείνωσης της λειτουργίας του εγκεφάλου, οι γνωστικές λειτουργίες -συμπεριλαμβανομένης της μάθησης- είναι πιο αργές με το πέρασμα των χρόνων
- Ο σχεδιασμός του μαθήματος πρέπει να επιτρέπει στους ηλικιωμένους να προχωρούν με αργούς ρυθμούς
- Η υπομονή του εκπαιδευτή είναι σημαντική, ούτως ώστε να ενθαρρύνει τους ηλικιωμένους να προχωρήσουν βήμα προς βήμα με τη δική τους ταχύτητα

Τεχνικές Πτυχές

Ο εκπαιδευτής αντιλαμβάνεται διαφορετικά την μαθησιακή διαδικασία (1:2)

- Για να σχεδιασθεί η μαθησιακή διαδικασία, ο εκπαιδευτής πρέπει να γνωρίζει τις ικανότητες που συνδέονται με διαφορετικούς ρόλους διδασκαλίας
- Οι συνθήκες μάθησης του μαθητευόμενου είναι μια σημαντική πτυχή, όσον αφορά την κατανόηση διαφορετικών διαδικασιών μάθησης
- Υπάρχει μία διδακτική θεωρία που δημιουργήθηκε από τους Hilde Hiim και Else Hippe, η οποία συνδέει τις έξι πιο σημαντικές πτυχές του προγραμματισμού ενός μαθήματος ή μιας μαθησιακής διαδικασίας (δες επόμενη διαφάνεια)

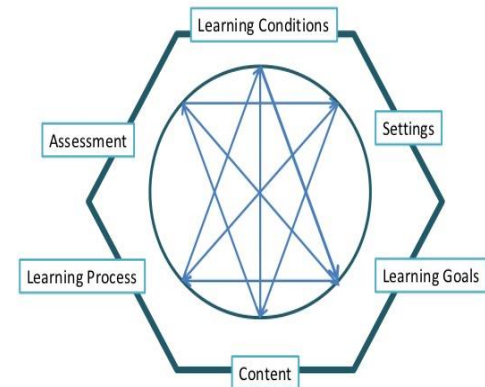
Τεχνικές Πτυχές

Ο εκπαιδευτής αντιλαμβάνεται διαφορετικά την μαθησιακή διαδικασία (2:2)

Ερωτήσεις που πρέπει να απαντηθούν σχετικά με τις συνθήκες μάθησης του εκπαιδευόμενου:

- Ποιες επαγγελματικές ή λοιπές δεξιότητες διαθέτει ο εκπαιδευόμενος;
- Ποιες επικοινωνιακές ικανότητες διαθέτει ο εκπαιδευόμενος;
- Ποιες συνεργατικές δεξιότητες διαθέτει ο εκπαιδευόμενος;
- Διαθέτει ο εκπαιδευόμενος το απαραίτητο κίνητρο για να παρακολουθήσει το θέμα;
- Έχει ο εκπαιδευόμενος κάποιες ιδιαίτερες δυσκολίες ή ανάγκες για πόρους που σχετίζονται με την πορεία του μαθήματος;
- Με ποιον τρόπο μαθαίνει ο εκπαιδευόμενος;

The Didactic Relationship Model

The Didactical Relationship Model (Hiim & Hippe, 1998)

Τεχνικές Πτυχές

Διατήρηση μνήμης

- Με την πάροδο των χρόνων επέρχεται φυσική επιδείνωση της λειτουργίας του εγκεφάλου, προκαλώντας προοδευτική εξασθένιση της συγκέντρωσης, της μνήμης και της πνευματικής ευελιξίας
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους παράγοντες αυτούς κατά τον προγραμματισμό του μαθήματος
- Όσον αφορά τη διατήρηση της μνήμης κατά τη μάθηση, οι κάτωθι παράγοντες είναι σημαντικοί και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:
  - Ρυθμός
  - Επανάληψη
  - Απλά βήματα

Τεχνικές Πτυχές

Επανάληψη

- Η ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης τεχνικής ικανότητας μπορεί να απαιτήσει πολλές προσπάθειες
- Γι' αυτό το λόγο, η επανάληψη διαφορετικών βημάτων κατά τη μαθησιακή διαδικασία των ηλικιωμένων είναι απαραίτητη
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να εξετάσει τον καλύτερο δυνατό τρόπο παροχής διδασκαλίας και ανάδρασης, δίνοντας τον απαιτούμενο χρόνο για την επανάληψη του εκπαιδευόμενου

Τεχνικές Πτυχές

Απλά βήματα

- Διδάσκοντας τους ηλικιωμένους βασικές δεξιότητες πληροφορικής, ο εκπαιδευτής μπορεί να βρει τον KISS κανόνα (Keep It Simple, Stupid) χρήσιμο
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να κρατήσει τις οδηγίες και τα σχόλια στο επίπεδο του εκπαιδευόμενου, ακολουθώντας απλά βήματα
- Ο εκπαιδευτής μπορεί να χρησιμοποιήσει ανοιχτές ερωτήσεις και οδηγίες για να φτάσει τους ηλικιωμένους σε υψηλότερο επίπεδο γνώσης ή δεξιοτήτων, υποκινώντας τους να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες από μόνοι τους

Τεχνικές Πτυχές

Αποφεύγοντας όρους πληροφορικής

- Το ψηφιακό λεξιλόγιο αποτελεί πρόκληση για πολλούς ηλικιωμένους. Γι' αυτό το λόγο:
  - Η χρήση όρων πληροφορικής θα πρέπει να διατηρηθεί στο ελάχιστο
  - Ορισμένες εκφράσεις του σχετικού θέματος ίσως χρειαστεί να εξηγηθούν ή να «μεταφραστούν» από την αρχή του μαθήματος

Ηθική της Ιδιωτικότητας

Καθορίζοντας όρια

- Ο καθορισμός ορίων, από την άποψη του είδους των πληροφοριών που είναι προσβάσιμες ή ορατές για τον εκπαιδευτή ή άλλους, είναι σημαντική
- Τα όρια πρέπει να καθορίζονται ξεκάθαρα στους εκπαιδευόμενους από την αρχή του μαθήματος
- Η διδασκαλία και η κατάρτιση των δεξιοτήτων πληροφορικής, ειδικά όταν πρόκειται για ψηφιακές υπηρεσίες, απαιτεί συνειδητοποίηση της δεοντολογίας της ιδιωτικής ζωής

Ηθική της Ιδιωτικότητας

Κανόνες ηθικής

- Η ηθική της ιδιωτικής ζωής ποικίλλει ανάλογα με τη σχέση μεταξύ του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου
- Οι επαγγελματίες φροντιστές και οι εθελοντές θα πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά την ευθύνη τους όσον αφορά την πρόσβαση σε προσωπικές πληροφορίες
- Ο εκπαιδευτής πρέπει να γνωρίζει ότι στο πλαίσιο του διδακτικού ρόλου, έχει ευθύνη για την εφαρμογή της καλής ηθικής στη διδασκαλία
- Η καλή ηθική, όσον αφορά τις ψηφιακές υπηρεσίες, θα μπορούσε να είναι μια χρήσιμη προσέγγιση με συμβουλές για τον τρόπο δημιουργίας ασφαλών κωδικών πρόσβασης, αλλά ΟΧΙ για να αποκτήσετε γνώση νέων ή υφιστάμενων κωδικών πρόσβασης

Ηθική της Ιδιωτικότητας

Προστασία προσωπικών δεδομένων

- Οι εργαζόμενοι φροντίδας και οι εθελοντές έχουν υποχρέωση να τηρούν το απόρρητο σε επαφή με τις ιδιωτικές υποθέσεις του εκπαιδευόμενου
- Διδάσκοντας διαφορετικές δεξιότητες στον τομέα της πληροφορικής, ο εκπαιδευτής αποκτά πρόσβαση σε διάφορες πληροφορίες για τις οποίες υποχρεούται να τηρεί το απόρρητο
- Αυτό σημαίνει ότι ο εκπαιδευτής δεν μπορεί να μοιραστεί με τους άλλους καμία προσωπική πληροφορία του μαθητευόμενου, ούτε να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε προσωπική πληροφορία του μαθητευόμενου για το δικό του όφελος

THANK YOU

TECHSENIOR
TECHNOLOGY FOR ASSISTING SENIORS

EMAIL: hello@techsenior.eu

WEBSITE: <http://techsenior.eu/>

Erasmus+

This document reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.